

Modėlis laikraštis
"LIETUVA"
 Išleisdamas Petrušis Chicago, Ill.
 Prenumerata ant metų
 Amerikoj... \$2.00
 1 Uždav... \$0.00
 "Lietuva" spaudina Kaigas, Konstitucija ir švietimo draugijos Lietuvių, lenkų ir anglų kal.
 Užrašant "Lietuvą" reikia draugai ir prenumeratą priimti. Priešaukdamas pilną adresą rašyti:
A. OLSZEWSKIS,
 924 33rd St., Chicago, Ill.
 Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
 Published every Friday, at Chicago, Ill.
 Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English.
 Subscription \$2.00 per year.
 All communications must be addressed to:
A. OLSZEWSKI,
 924 33rd St., Chicago, Ill.
 Sub-Station No. 60.

NR. 39

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 28 RUGSĖJO (September) 1900 m.

Metas VIII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND-CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

Sziaurini Amerika.

Ant Filipinų pasikėlėliai labiau subruzdavo, pereinę sanvaitę amerikonus pasiekė keli nepasiekimai; didžiausias nepasiekimas pasiekė juos po Gilioan, ant rytinės užbaigos Laguna de Bay. Čia 143 amerikoni, per savo pačių ir oficerų neatsargumą, užėjo ant ddesnių pasislėpusių filipiniečių pajėgų. Muszje trečia dalis kareivių likosi arba užmušė, pazeutų arba pateko filipiniečiams; likusi gi priersta tapo grėbtai trauktiesi atgal, kadangi kitaip visi kareiviai būtų patekę į filipiniečių nagus. Iš filipiniečių gi pusės tik 10 liko užmušę, ką pripažįsta pats amerikoni. Matyt, kad juo ilgiau traukiasi kova, juo geriau filipiniečiai išmoka į jų vestį. Pagal raportą amerikoniškų kariaunos wieszinjo, pereinę sanvaitę amerikoni nuzūdę susitikimuose per 100 kareivių, taigi daugiaus negu kokią nors kitą sanvaitę sąj metę.

Rods prezidento išsiųsti ant Filipinų komisarią twirtina, kad jų darbas nuraminimo filipiniečių išduoda waisius, kad nuraminimas čiabuvių žengia pryszkai, bet iztikro, rodosi, kad yra wisai priezingu, filipiniečiai smarkiaus pradeda ginti sau krasztą nuo negeitinių naujų ponų, užemusį ispanijonų wietą. Prowincijose Cagayan ir Izaaba, sziauriniuose distrikčiuose salos Luzon, pasikėlėliai smarkiaus suluzdo. Prekejai provincijoj Albay skubiai gabena nupirktus pirmiaus žalius produktus, ypacz ką teip wadamas filipiniskais kanapes, kadangi bijosi, kad jų nesudegintų filipiniečiai. Amerikoniški oficerai teipjuo laukia didesnio ir smarkesnio pasikėlimo čiabuvių.

Ant atsiliepimo amerikonių szaltininko Buenomino, kuris buvo atsilieps prie Aguinaldo, užmądamas susitaikymą su amerikoni, atėjo Aguinaldo atsakymu. Szitas filipiniečių wawas atmetė užmąymą Buenomino ir pranesė, kad jis reikalauja wisizskos neprigulmystės Filipinų salų ir pasitraukimo nuo jų amerikonių.

Aguinaldo isleido į filipiniečius sawo proklamaciją, per kurią liepia paleisti dalį paimtų nelaiswų amerikonių, wisus nelaiswius užlaikyti gerai, neskriausti jų; apat to, jis prisako kiekwienam pasiduodančiam amerikoni užmokėti po 40 dol. Dalis sugrįžusių paleistų ant minėtos Aguinaldo proklamacijos twirtina, kad apie nupuolią dwasios pasikėlėlių nėra wisai kalbos: dwasija jų ne tik ne nupuolė, bet pasikėlė.

Ant salos Kubos, kaip paskutiniai rinkimai parodė, skaitlius amerikonių draugų ne tik ne pasidaugino, bet sumažėjo, per rinkimus wisose provincijose pėmė wiesų szalininkai wisizsko pasitraukimo amerikonių, kurie wisai atmetė jenerolo Woodo reikalavimą, idant prietikiu tarp Kubos ir Amerikos būtų įvesti į konstituciją. Ką dabar darys amerikoni ir jų draugai? Gal jie bandys pakelti naminius masiztus, kad tik suteikti amerikoniškai kariuonai progą pasileikti ant Kubos?

Karė Chinuose.

Rodosi, kad karę su Činiais, nors ji oficalizsškai nėra wienos wieszpatystės nėra nawa wadama, ne teip lengwa bus užbaigti. Karė nawa nėra, bet kruwini musziai ir tai nemaži, dabar wėl

tinkiaus pradeda atsitikti tarp susijungusių wieszpatystę kariaunų ir bokserų ir chinizsko rando kariaunos. Užėmus Pekiną ir pabėgus iš jo ciecorienėi, chiniečių dwasia lyg buvo nupuoli, dabar wėl labiau pakilo. Didžiausias muszias dabar buvo po Pei Sang, netoli Taku, taigi netoli wietos, kur stovi didelės europiečių pajėgos. Prancuza, maszkoliai, wokietizai ir austrijožai užpuolė ant chiniečių įlaikomo forto, bet laike szturmo uždėjo ant chiniečių parengtų minų, kurias padegė ir daug szturmuojančių kareivių iszmėtė į padangę. Tame muszėje į 300 europiešų kareivių likosi arba užmušę, arba sunkiai sužeistų. Fortą paėmė, bet chinizskos kariaunos paimti neįstengė, ji ant walcų pasitraukė. Bokserai pasirodė wėl aplinkinėse Pekino geležinkelio. Pietinėse Chinų provincijose pjauja wėl misijonierius ir jų apkriksztus chiniečius ir europiečius.

Tuom tarpu tarp imancijų dalywumą kowoje wieszpatystę nėra wienybės, kas labiausiai padryšina chiniečius, jie tikisi supjudyti tarp sawos europieškas tautas. Gal tas ir pasiseks, kadangi sawitarpiniai pawaydėjimai tarp kariaunų nawa drauge tautų labai dideli. Tą žino gerai Chinų augesztini urėdūnkai ir stengiasi tuos nesutikimus sunaudoti ant sawo naudos.

Wokietija, pirm pradėjimo tarybų ant susitaikymo ir palowimo kowos, pareikalawo, idant būtų pirmia isduoti wisai, kad ir augesztiniai urėdūnkai, koku nors budu dalywawę europiečių skerdynėse, o tame ir swarbiausias bokserų wadovas kunigaikstis Tuan. Kadangi Wokietijos ne remia nė Maskolija, nė Prancuza, nė Amerika, tai Chinų randas ne tik nesiskubina su izpildymu to reikalawimo ir kuojgaikstį Tuan ne tik nesirengia isduoti wokietizams, bet ji pasiskyrė sanaria Didesės Wieszpatystės rodos, kurios užduotė yra tarp kitko ir utwirtinti padarytus su kitoms wieszpatystėms sutarimus. Wokietija priesz paaugztinimą urėdo Tuano pakėlę protę, bet kol jai atsisako priarti kitos twirtinės wieszpatystės, kaip antai Maskolija, kurios Činai labiausiai bijosi, teipogi Prancuza ir Amerika, ne paisys labai ant Wokietijos proteto. Jeigu szitos wieszpatystės ne remia Wokietijos reikalawimo ir pasitraukis iz susirizimo, Wokietija wiena, nors su parama Anglijos, ne daug ką galės nuveikti, kadangi ir ant paramos Anglijos ne gali per daug remtiesi: Anglija mat ne pabaigė dar karės pietinėj Afrikoj, o gal greitai dar apat to susipykti su Prancuza už Morokko ir už krasztus Somali pakrantėse.

Maskolija ginasi, kad ji nesirengia griebti nė jokio Chinų krasztu, bet už tai už sawo nawa nuotrotas reikalauja tokio atlyginimo, kokio Činai nė jokiu būdu ne įstengs užmokėti. Maskolija reikalauja 1 milijardo rublių. Kadangi teip didelės sumos pinigų Činai ne turi, tokios paskolų nieks jiems duoti ne gal, tai ant galo kaip grebežius ir pateks Maskolijai wisai tie krasztai, kokius ji nori paimti. Gindama gi dabar Chinų urėdūnkus ir užstodama už juos priesz Wokietiją, Maskolija po sawo pusei turės wisą Chinų randą. Prancuza reikalauja 500 milijonų frankų. Kadangi Činai ir tiek pinigų ne gali užmokėti, tai Prancuza ir be tolesnės karės, su pritarimu Chinų rando, pateks tulos pietinės provincijos, prie prigulinezio

prancuzams Tonkino. Per karę nė Wokietija, nė Anglija, ne gali daugiaus pelyti.

Amerika oficalizsškai pranesė Wokietijai, jog ne gali paremti jos reikalawimo ir pasirengusi isztraukti sawo kariuonę iz Pekino. Tas suprantama, kadangi dabar Amerika mato, kaip didelės kariaunos reikia ant įkwėpimo meliės filipiniečiams, tai jeigu užimtų dar kokį Chinų szmotą, tai ant įwarymo proto gywentojams naujų waldybų ne pritekų laikomų po ginklu amerikoniškų kariaunos. Jeigu ji wisą sawo kariuonę įpasiuotų į mokintą meliės sawo laiswoms institucijoms gywentojų naujai užgriebtuose krasztuose, tai paskui nieks ant jos balso nepaisyty, o per tai Amerika daug daugiaus žudyty, negu galėtų pelyti per padauginimą sawo waldybų. Tą ant galzinkėlio. Pietinėse Chinų provincijose pjauja wėl misijonierius ir jų apkriksztus chiniečius ir europiečius.

Wokietija ir už jos pečių besikawojanti, įtraukusi wisas sawo karizskas pajėgas ir karę su buaria, Anglija nesiskubina trauktiesi iz Pekino, bet jeigu kariaunos wisų kitų krasztų pasitrauktų, nežinia ar wiena Wokietija ten galėtų pasilekti; apie Angliją nė jau kalbos—ji drąsi ir twirta jeigu stovi už twirtų pečių pasiūlymų, pasilikusi gi wiena, didelės drōs ne turi, tokiuose wieszpatystėse ji greitai moka sawo pasidėjimus mainyti.

Pagal paskutines žinias, Maskolija prikyrė Mandarijį prie sawo waldybų už užpuoliu chiniečių ant Blagowieszenko.

Japonijai teipogi nėra naudos remti Wokietiją arba Angliją, kadangi jos reikalai priezingi teip Maskolijos reikalams, kaip Wokietijos arba Amerikos. Ji ne nori pykties su Činiais, kadangi iz draugizsko susitaikymo daugiausiai gali pelyti. Japonijos ir Chinų reikalai bewiek wienoki, joms reikty laikytiesi krawoj ir ginties draugo priesz wisus Europos ir Amerikos pasikėsimus. Japonija, turbūt, teipogi neis iki galui su Wokietija. Taigi ir paskutinei ateis sumažinti sawo geizmas, ir karszta kalba Wokietijos ciecoriaus, kad jis priesz sawo galybę priwers Chinus pulti ant kelių, liks turbūt tik duma, ant kurių kepsnies ne iszkęps.

Karė Afrikoj.

Transwaaliaus prezidentas Krueger keliauja į Europą ant holandizsko karizsko laiwo, kuri Holandijos randas twizsia isziuntę Lorenzo Marquez. Holandizskas randas, ne norėdamas susipykti su Anglija, pranesė Anglijos randui, kad nori siųsti sawo karizską laiwa paimti Kruegerį ir paklausti, ar tas ne bus prieszingu Anglijos mieriams. Ant to užklusymo gawo atsakym, kad priesz kelionę buwusio Transwaaliaus prezidento į Europą nieko ne turi ir tokios kelionės ne stabdys. Krueger pirma ketino keliauti ant wokizsko priwatizskos kompanijos garlaivio "Herzog", kuris jau sykį anglijonų likosi sulauktas, bet pabugo, kad jo anglionai wėl ne sulaukyty, todėl autiko keliauti ant holandizsko karizsko laiwo.

Roberts pranesė į Londoną, buk wisos burų pajėgos likosi izskiesty, liko wien maž pulkelizai ir tai daugumoj susidedanti iz holandizskos kilmės kolonistų pietinėj Afrikos anglizskų waldybų; buk burų wadowai, matyami negalėjimą priezintiesi ilgiaus, esuskaldė kanuales, kitas užkāsė į žemę. Tuom tarpu pabūstanti sanlygas pietinėj Afrikoj ne tiki tam lordo Roberto raportui, laiko ji už tyzisia atsiųstą ant Anglijos kolonistų ministerio Chamberlaino reikalawimo, idant palengwinti iszrinkimą į parlamentą szalinę priskyrimo prie Anglijos abiejų pietinės Afrikos republikų. Tas gal būt teisybė, kadangi mat Anglijoj artinasi laikas rinkimų, karės priezininkai liberalai waro smarkią agitaciją ir nežinia, ar po rinkimų ne reiks Chamberlainui pasitraukti iz ministerijos. Lordas Roberts ir pirma paleido į swietą gana melagingų žinių; nežinėjodu todėl, jeigu ir pacioj Anglijoj daug yra netikincijų jo raportams.

Wiet pasitraukusio nuo wadowystės burų wadowo Botho užėmė jenerolas Viljoen. Jis su 3000 burų pasitraukė iz Komatiport į Libompo kalnus. Pagal raportą lordo Roberto, tarp burų wadowų užimė nesutikimai ir je patsy be mažo nesumizsė. Buk 700 burų metė ginklus ir perėjo į portugalizskas waldybas; kiti gi pulkeliai pasiduoda angljūnams. Ne reikia wienok užimimzti, kad Roberts nuo seniai leidžia į swietą panaszias žinias, bet wisgi iki szio su 200000 anglizskų kareivių neįstengė galutinai pergalėti mažų burų pajėgų.

Wokizski laikrasztiniai pranesa, buk Somali pakrantėse angljūnai apėmė mažą prancuzų pulkėlį ir nuo jų atėmė ginklus. Tą atsitikimą buk slepia prancuzizskas randas, kadangi prie dabartinio neaktinio angljūnų Prancuzijoj, randas galytų būti minų prierastas dar labiau suierzinti su Anglija, kas galėtų suskubinti karę tarp nesutinkancijų kaimynų. Oficalizskų žinių apie tai nėra pagarsintų nė Anglijoj, nė Prancuzijoj.

Balkanų pussalis.

Ne tik Chinuose ir Afrikoj yra szaltinis nesutikimų tarp wieszpatystę, kurie gali pagimdyti didelės kares; tokiu jau szaltiniu yra nuo seniai Balkanų pussalis, palaikai griuwancizos galingos kitą kart Turkijs, kuri szigdien yra tik įsagiū rankose tai wienos tai kitos wieszpatystės. Sykį Turkija yra Anglijos įnagiū, tai wėl Maskolijos arba Wokietijos.

Susipykimas tarp Bulgarijos ir Rumunijos dar neiszdilo, bet ir karė dar neugimė. Jeigu tie menki kaimynai susimuztų, jie galėtų į karę įtraukti ir galingus kaimynus. Dabar abiejų krasztų kariauna traukia prie rubeziaus.

Aziziatizskoj Turkijoj, ant Kaukazo rubeziaus, turizska kariauna užpuolė ant stowincizos kitol rubeziaus pusėj maskolizskos kariaunos ir užmušė kelis kazodus. Maskolizskas pasiuntinys pareikalawo nubaudimo kaltų ir atlyginimo už užmušimą kareivių. Tuli laikrasztiniai mena, kad tai laikrasztinis darbas, kuri, matydamas pinigus, stengiasi sukelti masiztus parubeziniuose nuo Maskolijos Turkijos krasztuose ant atitraukimo Maskolijos akių nuo Chinų ir Indijų. Gal būt, kad tas spėjimas yra iztikro teisingu.

Isz Lietuvos.

Sudegė dwi žmogystos.

Netoli Jakobstadto, Witebsko gub., Dinaburgo paw., sudegė ukienedėj Plawon, prigulinti Jonui Plawinskiui. Ugnis pasirodė naktį, kada wisa szeimyna užkāsė sawinko ramiai miegojo ant szieno. Kada pabudo žmonės, jau ne galėjo bet kalbos apie iszgelbėjimą. Sudegė patsai Plawinski ir jo 8 metų duklė; sunkiai gi apdegė 7 metų sūnus.

Isz Neswizō, Minsko gub.

22 d. pjūtės pasirodė čia ant dangaus didelis ugninis kamuolys, kuris neizpasakytai iszgadzino ypacz kaimiečius. Kamuolys tas palengwa praslinko nuo pietrytinių krasztų sziaurwakarų link, palikdamas ant daugus ilgą szwizę ženkli. Parwa jo buvo isz pradžių raudona, paskui perėjo į fioletinę. Kad tai ne buvo puolanči žwaigždė, rodė tas, kad kamuolys plaukė palengwa ir ne tiesiu keliu; bet wisgi buvo tai koks nors gamtiszskas apasreizskimas. Žmonės, iz wisio mėgstanti pranesauti ir tą pas mus matytą ugninį kamuolį laiko kaip ženkli, kurios prasidieszianczos rytuose ir iszsiplatys toli į wakarus. Ateitis parodys, ar tos pranaszystos iszsiplildys.

Isz Seinų, Suwalkų gub.

Kaime Jaroslaw, Seinų pawietij, ukės sawininkas Dambraszkas įsimylėjo į jauną merginą netoliom kaimo ir užsimanė ją wiesti; bet kad jis buwo jau apsiwedęs, tai ne galėjo to padaryti, kol jo pati gywa. Nusprendė jis todėl, atradę progą, sutrumpinti ne kencziamos paczios amžį. Todėl jis stengėsi įsiskoti wien priekabij ant susiburimo. Laike wieno susiburimo pagriebė jis kirwį ir su juom kirtu pacziai į galwą ir kada, tojė nuo tokio smugio puolė ant grindų, niekzas wyras dar gywas kuną pradėjo į smulkias szmotelias kpopi ir tuos szmotelius iszmėtė po lauką. Užmušę sta wienok greitai isėjo į alkstą ir niekzas likosi suaresztuotas iz jau prisipažinti. Pasirodė, kad prie užmušimo paczios padėjo jam jo locni twėrai. Tie teipogi jau suaresztuoti ir sėdi kalnij. Be abejonės sudas wisus sunkiai, pagal jų kaltę, nubaus paskirdamas prie sunkių darbų Siberijoj.

Szluometinis uždėrijimas Lietuwōj.

Pagal statistizsko biuro, esancio prie žemdarbystės ministerijos, surinktas žinias uždėrijimas rugių ant wisio Lietuwos ploto buwo sekantis: Wilniaus gub. iszpuola widutinizskai po 62 pudu nuo desiatinos, yra wienok wietos, kur jų surinko tik 9 pudus, kaip yra wietos, kur surinko net 140 pudų nuo desiatinos; Minsko gub. iszpuolė 52 pudai nuo desiatinos, prie mažiausio uždėrijimo 10 pudų, o didžiausio 175 pud.; Witebsko gub. widutinizskai 62 pudai, prie menkausio uždėrijimo 13 pudų, o didžiausio 150 pud.; Grodno (Garteno gub.) widutinizskai 56 pud., prie mažiausio 10 pudų, o didžiausio 110 pud.; Kauno gub. widutinizskai 69 pud., prie mažiausio 25 p., o didžiausio 150 pudų. Taigi isz ty žinių matyt, kad isz wisų Lietuwos gubernijų geriausias rugių uždėrijimas buwo Kauno gub.

Isz Kauno.

Ne tik iz Wilniaus ir Suwalkų, bet ir iz Kauno isziuntė kareiwis iz Chinus: isz Kauno ant iszinutimo likosi paskirta 7 rota Wolgos regimento. Čia atwėdė teipogi wien kareiwis rota iz Kurtenhofo, Kurlandijoj. Wisie tie kareiwiai iszgubinti į Odesą, isz kur garlaiviai nugabės juos į Chinus.

Perkunas užmušė 12 žmonių.

Dware Abramowaszczina, Namiestelio pawietij, Minsko gub., prigulincizama Chmieliaszkienė, užklysi baisi audra pridribo daug nelaimių. Pirmas perkunas uždėgė twartus, artras trenkė į bernų namus ir 12 jų ant wietos užmušė. Kunai užmušę būwo į anglis sudegę.

Isz Wilniaus.

Wilniaus miesto roda rengias parengti kursų mokinimo wisokių amatų ir prie jų pawiekelinypacz kaimiečius. Kamuolys tas palengwa praslinko nuo pietrytinių krasztų sziaurwakarų link, palikdamas ant daugus ilgą szwizę ženkli. Parwa jo buvo isz pradžių raudona, paskui perėjo į fioletinę. Kad tai ne buvo puolanči žwaigždė, rodė tas, kad kamuolys plaukė palengwa ir ne tiesiu keliu; bet wisgi buvo tai koks nors gamtiszskas apasreizskimas. Žmonės, iz wisio mėgstanti pranesauti ir tą pas mus matytą ugninį kamuolį laiko kaip ženkli, kurios prasidieszianczos rytuose ir iszsiplatys toli į wakarus. Ateitis parodys, ar tos pranaszystos iszsiplildys.

Neseniai į Wilniaus žydizską ligonbutį, drauge su sawo gimimė, atėjo senywas žydas ir apreizskė daktarams, kad jis prarijo didelį blekinį szauksztą. Daktarai nenorėjo tikėti ir laikė tą už negalimą, bet ne atsisakė nuo isztirimo. Pasinaudoję isz Roentgeno szwiesos, daktarai persitirino, kad žydo pasakojimas teisingas, kadangi pilwe užtėmyjo didelį szauksztą, kuri su dideliu wargu, perpjowę pilwą ir iszmėtė. Ligonis tas yra dar ligonbutij ir nežinia, ar perpjutas pilwas sugis.

Wilniuje policija užtiko žydy parengtą paslaptį galwijų pjownyzių. Kadangi mat miesto pjownyziuos yra po užtiara policijos, atwėsti ant pjownio galwijai buwa peržiūromi, sergancijų ne duoda pajpauti, tai žydeliai, ant sunaudojimo mėsos sergancijų gywulių, parengę, ant nuodinimo žmonių, sawo paslaptį pjownyzių. Rado čia padirbtus miesto pečezius ant ženklinimomės, buk ji paelia isz miesto pjownyzių. Surasta mėsa poličių paėmė; sawininkai gi tos paelptos pjownyziuos ne pasirodė.

2 d. rugsėjo, naktij, ant priemieszio Poguliankos ant syk užsidėgė wisi Janowo namai. Gywentojai wisie miegojo. Kada pajuto ugnį, degė jau wisi namai ir trepai. Ant iszsigelbėjimo reikėjo szokinėti per langus, bet ne wisie galėjo iszsigelbėti. Sudegė du waiakai Alperowyczos ir jo gimnaitė 18 m. Wolperowicz. Sunaikino apdegė ir apsikulė iszszokusi per langą tarnaitė Druskeninko, mergina E. Adomacziutė, paelnanti isz Kauno gub. Prie gimimo sunkiai apdegė ugnasargių wieszininkas Linkman, wisi unteroficerai ir keli sargai. Juos reikėjo gabenti į ligonbuczius.

Ką tik sugrįžo ugnagesiai nuo pirmutiniuo gaisro, atėjo jiems skubintiesi ant žemaitizskos uylczos, kur užsidėgė Kreczmero namai. Čia likosi užmestas wienas praewys, ant kurio nurgiuwo degancijų namų gizmasas ir suskaldė galwą. Be žado puoluoj ant žemės, bet dar gywų policija nugabeno į žydziską ligonbutį, bet daktarai jau nieko negalėjo pagelbėti, nelaimingas žmogus į bertainį walandos pasimirė.

Wilniuje atsibuwo rudeninės arklių lenktynės, ant ko dwarpoinai atgabeno sawo auginamus specializsškai tinkanczius lenktynėms arklius. Didžiausios dowanos buwo: 1000 rubl., 700 rubl., 500 rubl. ir 400 rubl. Isz ty arklių, 400 rubl. gawo arklys grafo Loduchowskio, 1000 rubl. paėmė arklys Stencenbergo, 500 rubl. pelnė Giwinski, o 700 rubl. paėmė arklys maskoliaus Mamontow.

Prie I Wilniaus waių prie glaudos namų parengė dalį mokinimo rankų darbo laikomiems namuose waiams. Nors tą parengė maskoliai, bet peikti ne galima, kadangi, apleidę namus, waiakai greicziaus ras kur nors uždabj mokėdami amatus ir rankų darbą.

Isz Wilniaus pawieczio.

27 d. pjūtės, kaime Sokolinkuose, Warrių walszcziaus, likosi užmuštas 70m. ukinkas Tamozsius Blaszkewyczius. Miegojo jis mat kloone ant sziaudų, ant jo parwito stogo sparas ir užmušė ant wietos. Blaszkewyczius buwo lietuwyz, katalikas.

25 d. pjūtės, kaime Žuruose, Szirwintos walszcziaus, siautė didelis gaisras, kuris su wisu, su wisais gywentojų turtais, iszsznaikio triobas 12 ukininkų. Blėdį ugnies padarytą apskaito ant 10000 rubl.

Isz Grodno.

Prie Grodno Raudonojo Kryžiaus ambulatorijos (asteinantiems įsiskoti daktarų pagelbos ligoniams) likosi parengti specijalizski kursai jaunoms merginoms ir moterims ant susipažinimo, kaip reikia apsieiti su ligoniais, kaip juos saugoti ir gelbėti. Kursai, ant iszsimokinio, ko reikia, trauksis du metu. Mokytojais yra karewizski daktarai. Mokymą pradėjo nuo 27 d. pjūtės. Už mokymą ne reikia nieko mokėti.

Isz Smorgonės, Wilniaus gub.

Miestelij Smorgonėj atidaro 7 skurų iszdirbinycias. Tulos isz ty iszdirbinyčių buwo jau pirmiaus įrengtos, tik apstojus reikalawimui skurų, likosi paskui miesto pečezius ant ženklinimomės, buk ji paelia isz miesto pjownyzių. Surasta mėsa poličių paėmė; sawininkai gi tos paelptos pjownyziuos ne pasirodė.

Tuli maskolizski urėdūnkai waro smarkią agitaciją, idant pawieto biurai būtų isz Aszmėnų perkelti į Smorgonę. Mat maskoliams parankiau, kad pawietinis miestas būtų prie geležinkelio. Smorgonė yra prie geležinkelio linijos bėgancziuos nuo Wilniaus į Minską, nuo Aszmėnų gi geležinkėlis yra toli.

NAUJI ISZRADIMAI.

[Laikrasztis "Pester Lloyd"] pranesa, kad perdėtinis Steina-mangero telegrafo biuro Sig-mund Musits iszrado telefoną be dratų, taigi toki, prie kurio ant susikabėjimo ne reikia wisai wietų juogti dratsus, užtenka ant to turėti tik Musitsio iszrastą prietaisą. Szitas naujais bedratiniis telefonas kalba dabar garsiaus ir aiszkiaus negu dabartiniai dratiniai; bent teip raszo "Pester Lloyd" pats iszradėjas.

Wokietys Dras Goldschmidt iszrado kalwę ir metalų tarpinimo pečių, kuri galima kiesziniuje neszioti. Medega, kuri tą atlieka, likosi iszradėjo praminta termitu; yra tai duklės, kurias galima lengwai kiesziniuj neszioti. Jos uždėgtos, duoda szilumą iki 3000° Celcizus termometro, taigi toki karsztį, kuriame sutirpsta net sunkiausiai tirpstanti metalai. Duklės tos susideda isz aliuminijaus, kuris su pagelba magnezijos užsidega. Dabar tuli iszradėjai užmano termittą wartoti ant pripildymo kanuolių kulky, o tasyk szwiaziai sutarpys ir pramusz kaip swietą storiausius plieninius laiwy apkaustymus.

Prekė pinigų.

Raskas rublis po.....52fc
 Prusizskos markės po.....24fc
 Prie kiekwieno pinigų siuntinio reikia pridėti 30c. ant paczo kasztų.

Kraujo praliejimas.
SHERMANS, PA. Sferio pabėgėliams griebiasi to paties būdo, kaip ir Martin, taigi sąžudi pulkus darbininkų. Pereitos pėtinys wakare, prie Reading kasynių pradėjo sąžudyti ir darbininkus. Vienas liko užmuštas, užmušė teipogi vieną mergaitę; pasauktą yra 7. Užmuštas yra slowakas, teipogi ir daugumas pasauktų. Sutraukia čia milijoną ant dabojo mirtvarkos.

Nuszuve prie kazyrų.
LEXINGTON, KY. 17 d. rugsėjo likosi čia papildyti žmogūdytė. 27 metų James Jenkins sudėjęs prie kazyrų su 16 metų Williamu Hulett. Bekazyruodami susipyko ir pradėjo bartiesi; laike tų barnių vaikysčius Hulett išsitraukė reволverį, šovė ir priespū ir jį užmušė ant vietos. Atlikę tą bjaurų darbą, Hulett pabėgo, jo iki šiol nesuėmė.

Ne Dewey paskandino ispanizaciją laivynė.
Sugrįžti dabar nuo Filipinų salų laivynės ofiseras Hobson, kurisai buvo Amerikos rando išsiųstas į Manilą ant ištirimto, ar ne galima yra išgriepti porte paskendusius ispanizacius laivus. Ir štai ką Hobson ištyrė. Savo laivus ispanijonai pats paskandino. Šzuwiai amerikizacijos laivynės bewiek nie jokios bėdos ne padarė, paskendę laivai nuo szuwių wisai ne pagadyti. Taigi pasirodo, kad garsaus Deweyo nuopelnai wisai menki, nors jis wisur gyrėsi savo nuweiktai dar bais.

Wei negru lynczawimai.
Mieste Pontchotoula 20 d. rugsėjo baltweidių minios iszwėdė isz kalinio keturis juodweidių ir tuojaus be sudo pakorė. Įdukę baltweidių rengiasi iszpjauti arba pakarti wisus negrus. Waldžios areztuoją dabar wisus patiktus kur nors negrus ir sodina į kalinį. Baltweidių rengiasi ir tuos paweržti ir pakart. Toki atsitikimai jau iszistikro per tūkai Amerikoje pasitaiko. Skaitant wis apie naujas lynczawones, reikia abejoti apie augstą amerikų civilizaciją.

Ypatiskas beprotyste.
TRENTON, N. J. Gywenantis čia James Mangin likosi po ilgų waikymų 4 mylios nuo miesto suareztuotas. Mangin mat įpuolė į ypatiską beprotystę: jis bučiavo kiekvieną merginą ir moteriszk patiką kur nors. Kada jį priswijo pulkas policistų, jis iszitraukė isz kiseniaus rewolwerį ir gaudindamas, sulaukė wisų pulką. Tik kada jį suėmė, galėjo persitikrinti, kad tas newa rewolweris buvo tai isz medžio nuodrūta waikų zabowėlė. Nu gabeno Manginą į ligonbutį. Atsigawęs kiek ir ten norėjo szokti nuo lowos ir bučiuoti wisus ligonių dabofojus ir tarnaites, tik tą daryti nedawė, pririso nabagą prie lowos.

Duelius tarp indijonų.
FORT MAYER, FLA. Indijonų Seminola giminės stowyklose prie Želwų kalnų, laike tautiszką szokių užgimė nesutikimai tarp keturių indijonų: jie wisai mat stengėsi gauti už moterį giminės wadowo dukterį. Nesutikimai nusprendė užbaigti nesutikimus per kowę; teip, kad mergina tektų pergaletoji wisų kitų konkurentų. Kowoje du indijonai liko kosi užmušti, du likę teip sunikai buvo subadyti ir supjaustyti, kad nuo to pasimirė. Mergina gi, už karią jaunikią atidawė sawo gywastį, į wieną isz jų buvo įsi-mylėjusi ir jį, isz nuliudimo, kad jos numylėtinis likosi užmuštas, szoko į upę ir pasiekandino.

Indijonų malszta.
DENVER, COL. Miguel pawietį, szetė Colorado, indijonai užsilaiko ne ramiai, wėrdia nuo kolonistų arkliaus ir galwijos ir gaudina, kad jeigu kolonistai su ginklu bandytų ginti sawo bandas, indijonai iszdegina triobas, iszskers baltweidių kolonistų szeyminas. Szetė gubernatorių, jausdamas pasikėlimą wisų indijonų, atsiųdė į Washington reikalaudamas pagelbos, bet kol pagelba ateis, indijonai gali sawo gaudinimus iszpildyti. Artymiausią kariuones stowyklą nuo indijonų apgywentų apkričių yra 160 mylių.

Pieszikai banke.
CLARE, IA. 1 wai. naktyj, i czianyksztį szetė banką įskraustė plėšikai; su dinamitu iszardė geležinę kasą, isz jos pawėmė 40000 dol. iszsinėsdino isz miesto niekeno ne užtėmyti.

Nelaimė ant juriu.
Laike paskutinių wėtrų siuntusių Newfoundlando pakrantėse susidawė wienas famerikoniszkas laiwais ir 30 žmonių prigėrė. Nuo prancuizisko laiwu Thonley prigėrė 14 žmonių. Laiwais Eddie nužudė 3 jurinikus, Dolphin 5. Susidawė teipogi daug žwėjų laiwelių ir nemažai žwėjų prigėrė.

Nupuole ugninė kulka isz dangaus.
CAMDEN, N. Y. Pabaigoje per-eitos sanawitės, nuo giedro dangaus nupuolė čia ugninė kulka, uždėgė namus ant Broadway ul., uagawo du žmonis, pramuszė ketwerias namų lubas, nasileido į kelnorę ir ten teip netikėtai prapuolė, kaip netikėtai atsirado.

Wetros.
Aplinkinėse Belle Island, prie Newfoundlando pakrantęj, laike paskutinių wėtrų paskendo 42 žwėjų laiwai; prigėrė ir 20 žwėjų, jeigu ne daugiau. Alaskos pakrantėse siautė teipogi didelės wėtros, laike kurių diktai mažesnių laiwelių susidawė; dideliame pawojuje buvo ir laiwais "Hamilton", su 150 pasażierių, bet jam pasisekė laimingai prisigriebti į portą.

Gaisrai.
New York. Sudegė čia mēblių krautuwės brolių Smith. Blėdį ugnies padarytą skaito ant bertainio milijono doliarų.

BELGRADE, MONT. Iszdegė bewiek su wisu szitas miestelis; ugnyje prazuwo ir wiena žmogystė. Blėdys ugnies padarytos labai didelės.

TOLEDO, OH. Didelėse "pardawincyziose" Roseno užgimė gaisras, kuris suwisu isznaikino pardawincyzų triobą. Prie gesinimo ugnagesių kapitonas Gallagher likosi užmuštas, sužeistų sunkiai yra 10 ugnagesių.

Isz darbo lauko.

ALLENTOWN, PA. Czianykszciose szilkų dirbtuwėse pakėlė sztraiką 300 audėjų, kadangi mat kompanija numazino jų užmokesnį ant 15%.

NEW CASTLE, PA. Czianykszciose stiklo dirbtuwėse pakėlė sztraiką teip wadinami snappers. Jie reikalauja mažiausai 9 dol. ant sanawitės, bet dirbtuwų sawinikai ant to nesutinka.

LOWELL, MAS. 400 darbininkų czianykszcijų medwlnės dirbtuwų pakėlė sztraiką. Prie jų prisidėjo 200 darbininkų pakawimo departamento.

DEMMLER STATION, PA. Departamentuose 1, 2 ir 3 United States Iron & Tin Plate Works dirbtuwų, kuriuose nuo dwiejų mēnesių ne dirbo, prasidėjo darbai ir dabar juose dirba pilnų laikų.

NEW KENSINGTON, PA. Netoli nuo čia, tarp upių Plum ir Puckety rado naujus anglių plotus. Kompanija Pennsylvania geoležinkėlio pirkio 40000 akrų ir nuo ateinančių naujų metų parengs naujas kastynes, kuriose ras darbą 2000 darbininkų.

CINCINNATI, OH. Ant atsi-buwusio čia susirinkimo delegatų Amalgamated Workers ir sawininkų geležies ir plieno dirbtuwų abidwi pusės susitaikė, dirbtuwų sawinikai priėmė darbininkų apdirbtą užmokesnio tabelę.

JOLIET, ILL. Sztraikas darbininkų klojancijų szėnis ant czianykszcijų ułyczinių geležinkelų pasibaigė: 175 darbinikai sugrįžo prie darbo už seną užmokesnį \$1.50 ant dienos. Taigi čia darbinikai sztraiką pralozė.

WADKESGAN, ILL. Darbai eina čia widutiniskai, ne per gerai, ne per prastai. American Steel & Wire Co. numuszė užmokesnį: leberiams po 1c. ant walandos, o dirbantiems ant sztukų, po 1—2c. nuo tukstancio iszdirbtos drato

CLYVELAND, OH. 300 czianykszcijų siuwėjų pakėlė sztraiką ant iszkariawimo užmokesnio už darbą wierz paprasto darbo laiko, už ką darbdawiai nieko dabar ne moka.

BAY SIDE, MICH. Darbai eina čia gerai. Czianykszciose angliu kastynėse ir isz kitur atkakę darbinikai galėtų gaut darbą. Ypacz reikia čia darbininkų susipažinusių su darbu prie maszinių. Norinti wienok gaut darbą, turi prigulėti prie unijos.

SCRANTON, PA. 18 d. szio mēnesio wisai czianykszcios kalnakasiai pradėjo sztraikuoti; į trumpą laiką sztraikai apėmė wisą Pennsylvania: dabar, kaip kastyntų sawinikai twirtina, sztraikuose dalywauja 108000 darbininkų. Apie nieką dabar čia ne kalba, kaip wien apie sztraikus. Tegul tik darbinikai laikosi wienybės, o be abejonės sztraikų laimės, szimty tukstancijų puselty nuo darbo rankų ne pergals keli pralobę isz swetimo darbo kastyntų sawinikai. Kiek prigėrė, į talkintojus siūlosi kunigai ir wyskupai, nors jų nieks ne praszo. Kadangi iki szio jų tarpinikystė darbininkams neisėjo ant naudos, tai dabar jie nori apsielti be tokios tarpinikystės. Darbinikai turi sawo wadowus geriaus už wyskupus suprantancius darbininkų reikalus; tegul todėl sawųjų klausai ir eina wienybės, o be abejonės laimės sztraiką. Taikytojais darbininkų gali but tik jų wadowai.

Kil.
Kietų anglių apskriciuose: Philadelphia, Scranton, Wilkes barre, Hazleton užgimė sztraikai, kuriuose dalywauja jau 126000 darbininkų ant iszkariawimo geresnių darbo iszlygų. Nors darbininkų reikalawimai maži ir tikrai teisingi, pralobę isz jų darbo kapitalistai nesutinka ant teisingų rekawawimų. Jie szauksiai szerifis ir kariuonę ant apgyimmo sawo neteisybų. Szerifai samdosai pagelbinikus ir juos ginkluoja. Tegul darbininkai apsisaguos ir neduoda progos iszbandyti taisyklų szuwių, kaip tai ne per seniai buvo Latimere, kur szerifas be jokio reikalo pagimdė baisų kraujo praliejimą, norėdamas pasigerinti kapitalistams. Ant priwertimo kastyntų sawininkų pasiduoti teisingiems darbininkų reikalawimams ne reikia kelti maizty, ne priesizinti waldžijų prisaky-mams, tegul tik darbinikai wisai eina kruwoj, laikosi wienybės, o kapitalistai turės pasiduoti, jiems tarnaujanti waldininkai ne ras progos parengti kaip Latimere darbininkų skerdynių. Jeigu waldininkai ne teisingi, jeigu jie apgina wien kapitalistų reikalus, tai jų darbininkų galėję tokių prie waldžios ne prieiti, be darbininkų balsų kapitalistų tarnams ne pateks waldžia. Rinkimai artinasi, jie atsisbu lapkriczio mēnesį szij metų. Tegul todėl darbinikai atiduoda sawo balsus wien sawo draugams, nesiduoda: papirkti ant wisos sawo luomos ne naudos, o kapitalistų tarnai turės nuo waldžios pasitraukti. Martinai ir jiems panaszus ne galės sąžudyti ir pulkus beginklių darbininkų, ne republikanizski, ne demokratizski gubernatoriai ne galės szaukti kariuonę ant apgy-mo žmogūdytį; kapitalistas, o ne teisybę apginanti sudėsis ne galės iszteisinti darbininkų užmušėjų, kadangi jie be darbininkų balsų ne galės patekti ant urėdų. Jeigu darbinikai balsuos už apginėjus partijų reikalų, tsyky ir urėdai bus teisingesnių žmonių rankose.

ISZ Lietuwiszkų dirwu.
Užmuštas kastynėse.
Mt. Carmelo kastynėse likosi nupuolusio akmens užmuštas lietuwys J. Baranaukas. Nors neprigulėjo prie karsztų pildytojų bažnyčios ceremonijų, bet buwo doras žmogus ir todėl wisai jį godžio. Kadangi jis, pagal kunigo kontrolę, ne atliko welykūnės, tai kunigas kuno į bažnyčią neįsileido ir atsisakė su bažnytinėmis ceremonijoms palaidoti; todėl palaidojo be ceremonijų.

Isz New Yorko.

Neseniai "Lietuvų" buvo raszta, kad čia, aplinkinėse tarp 145—149 ul. suiswėdė lietuwiszkas Szwento Izidorius Draugystė, susidedanti isz lietuwų suprantancijų sawo taut'szką kilinę, atsiskyrusių jau nuo lenkų; tuom tarpu dabar pasirodė, kad ne wisai iszsiluciusawę isz lenkiskų wyskyklų, draugystės wirszininkai dar tankiai pasirodo lenkų tarnais.

15 d. rugsėjo szita draugystė kėlė balių, o wirszininkai jos pasikwietė lenkiską kuniją kolektooti nuo susirinkusių ant baliaus žmonių pinigų ant lenkiskos bažnyčios. Tasai lenkiskas saw-cias ateiwėdė ir merginą ant baliaus, mokino lietuwiszkos draugystės prezidentą, kaip jis turi wiesti parėdką, kad lietuwiai daugias pinigų sudėtų ant lenkų naudos. Laikė prakalbą, kurioje gyrė lietuwius už tai, kad jie laikosi drauge su lenkais, kadangi, girdi, ar lietuwys, ar lenkas tai esą wis tiek, kadangi wisų esanti wiena motina "Polska" (čia kunigėlis labai pašlydo, kadangi lietuwys ir lenkas reiszkia wisai skirtingas tautas, lietuwų motina yra Lietuwa, o ne Polska), kalbino lietuwius kuo daugiau eiai sudėti aukų. Isz tikro lietuwiai, pats bewiek nieko neturėdami, nors nieko ne aukawo ant lietuwiszkų reikalų, sudėjo lenkui kunigui apie 40 dol.

Po prakalbų lenko kunigo, kalbėjo prezidentas lietuwiszkos D. L. K. Wytauto Draugystės p. Mileris. Jis sawo kalboje nupelkė Szw. Izidorius Dr. už įsileidimą lenko kunigo ant baliaus, ant rinkimo nuo lietuwų doliarų ant lenkiskų reikalų. Priminė wisas skriaudas, kokias lietuwiai per 500 metų sulaukė nuo lenkų; iszaiszkino pasielgimą lenkų čia Amerikoje, kur jie, prisiwilioję lietuwius, isz wien su jais statė bažnyčias; kada wienok su lietuwų pagelba pastatė bažnyčią, paprastai lietuwius iszwydawo. Ragino aukauti pinigų ant tautiszkų lietuwiszkų reikalų, o ne kimsati juos į lenkiskų nusukurėlių kisenių; wieton wisą apwersti ant bažnyčios, nors dalį tartų apwersti ant aprupinimo žemiszkų žmonių reikalų ir tai lietuwų, o ne penėti sunkiai uždirtais pinigais swetintaw-cius, kurie juk niekada sawo pinigų ne duos ant aprupinimo lietuwiszkų tautiszkų reikalų. Juk, girdi, lietuwiai ant sawo reikalų neina kolektooti pas swetintaw-cius, tai kam gi įsileisti swetintaw-cius kolektooti ant lietuwiszkų balių, kur wien lietuwiai susirinkę. Ragino iszsiarsztyti gerus lietuwiszkus laikraszcius ir moksłiszkas knjgas.

Klaustytojams, kurie jautėsi tikrais lietuwiais, kalba p. Milerio labai patiko, jie rankų plojimai dėkawojo kalbėtojų už gražų pamokiniumą; už tai lenkai, dąžinoje apie įturį kalbos ir jiems bernaujanti lietuwiai, spjaudė lyg musę prarję. P. Mileris, už sawo drąsų kalbą, wertas yra pagyrimo.

J. Naujokas.

Isz Ashland, Wis.

Wisai žino, kad kazyrų ir girtuokliawimai niekada gero ne atgabena, apie atsitikimus tą patwirtinancius nuolatai girdime, ir pas mus buvo tokie atsitikimai. 17 d. rugsėjo, wienas lietuwys gėrė ir kazyrawo karczemoj per wisą nakty. Ant rytjaus, parėjęs namon ir pasigėdęs pinigų, tikėjo, jog kas nors jį apwogė; mat užmirszo, kad karczemoj per wisą nakty dowanai ne ešėjo, bet turėjo ne mažai pinigų praleisti. Isz rupeczių, jog nustojo daug pinigų, nuėjęs į Water Closetą, iszspjowė sau gėdingus organus, lyg jie būtų kalti wisos nelaimės. Toks jau mat girtuoklių protas! Rado jį nuo skausmo apmirusį ir nugabeno į ligonbutį. Nežinia, ar galės iszgyti. Tokius mat waisius atgabena girtuokliawimai!

Lietuwos artojas.

Koki bizniai lietuwiams butų geriausi?

Weik wisu wisu laikraszcini galestauja, kad musų biznierių ne tikę: jie ne moka wesi biznio, menkos doros, jiems nerupi tautiszkai reikalai, tokių reikalų nekenčia kaip szėtonas swęstų wandens, arba kaip daugelis musų kunigų. Ir bizniai, kokius tankiausiai lietuwiai waro, yra ne dori, wodingi draugijai ir patiems jų wartytojams. Užsidirba lietuwys kelis szimtus doliarų, tai jam kitoks biznis, kur lengwias galėtų duoną uždirtbti ir dorensiu darbu ją turėti, isai nerupi, bet skublinasi uždėti karczemoj, lyg kad tų nedorybės urwų ir be jo ne butų per daug. Ne paise, kad karczema yra didžiausia jo paties ir wisos draugijos, priezininkė. Ne wienas toks biznierių tiki, kad ant wedomo saliono ne reikia nė jokio mokslo, gali ne moksli ne rasztyti, nėskaityti, ne reikia nė jokios doros prisilaikyti, kad tik mokslo tilystyti nepilnus stiklus gėrymų; jeigu tik mokės patraukti kitus prie girtuokliawimų, tai doliarai isz wisų saliono lankytojų kiseniaus pereis į jo rankas. Jie mat nežino, kad mokslo wisur reikia, kad ir salioninkas apszwiestas elgis kitaip negu tamsonas. Apzwęstus saugosis girtuokliawiu su girtuokliawiu. Tamsonas gi, užsidėjęs karczemoj, bewatdamas kitus prie gėrymų, pats pawirsta į girtuoklį, nužudo sweiktą ir protą; palaikęs porą metų karczemoj, nusibankrutina ir, ant galo atsiranda, su bjauriu palinkimu, be pinigų, be sweiktos, netinka prie kitokio darbo. Toki "karczemninkai" prapratina prie girtuokliawimų sawo broliuris tokiu budu dideli doros wisai draugijai. Užkalbink tokių szinkorių ant nedoraus kelio atwėstą girtuoklį, kad pawaukautų nors centą ant tautiszkų reikalų, tai paprastai atsako, kad geriaus tuos pinigų pragerti, negu pawesti ant naudos wisų lietuwų.

Wisai matome wodingus waisius, kokius musų tautai atgabena salionai ir jų laikytojai. Ar gi nelaiskas todėl lietuwiams mesti laikymą salionų, kurie kenkia teip paciam karczemninkui, kaip wisiems lietuwiams ir wietoj jų griebtiesi kitokių geresnių ir dorensių biznių? Atsakanciusi lietuwiams bizniai, man rodosi, butų: drapanų ir czerwerykų sztorai. Prie tokių biznių ne reikia girtuokliawiu ir šudyti sweiktą, ne reikia traukti artymo ant pikto kelio ant iszwiliojimo jo centų. Taworas tas krome ne agenda, kspęzdien ne parlawė, galima parduoti rytų. Juo ilgiaus palaiko bizni, juo geriaus ji suprant. Apie prekos taworų, kur perankiausiai pirkti, galima pareikalauti fabrikų ir didelių krautuwių katalogas. Man rodosi, kad jeigu lietuwiai, pametę salionus, griebtiesi szitų biznių (arba jeigu tokių kur yra per daug, galima uždėti ir kitokias pardawyczas), teip teip biznių uždirbtojams, kaip ir wisiems lietuwiams iszeity ant gero. Ant pradžia čia ir ne reikia didelių pinigų. Asz pasjstų diktai tokių, kurie pradėjo biznį su keliais szimtais doliarų, o szigdien jau sawo biznio už tukstantį ne parduotų.

Jeigu sumadėtų skaitlius lietuwiszkų salionų, kur paprastai musų broliai net per tankiai musztynes kelia, pakiltų ir musų garbės swetintawczių akys. Bandykite tik broliai, o pats pamatysite, kad ne tik isz salionų galima duoną walgyti. Biznieriis.

tiszkai reikalai, tokių reikalų nekenčia kaip szėtonas swęstų wandens, arba kaip daugelis musų kunigų. Ir bizniai, kokius tankiausiai lietuwiai waro, yra ne dori, wodingi draugijai ir patiems jų wartytojams. Užsidirba lietuwys kelis szimtus doliarų, tai jam kitoks biznis, kur lengwias galėtų duoną uždirtbti ir dorensiu darbu ją turėti, isai nerupi, bet skublinasi uždėti karczemoj, lyg kad tų nedorybės urwų ir be jo ne butų per daug. Ne paise, kad karczema yra didžiausia jo paties ir wisos draugijos, priezininkė. Ne wienas toks biznierių tiki, kad ant wedomo saliono ne reikia nė jokio mokslo, gali ne moksli ne rasztyti, nėskaityti, ne reikia nė jokios doros prisilaikyti, kad tik mokslo tilystyti nepilnus stiklus gėrymų; jeigu tik mokės patraukti kitus prie girtuokliawimų, tai doliarai isz wisų saliono lankytojų kiseniaus pereis į jo rankas. Jie mat nežino, kad mokslo wisur reikia, kad ir salioninkas apszwiestas elgis kitaip negu tamsonas. Apzwęstus saugosis girtuokliawiu su girtuokliawiu. Tamsonas gi, užsidėjęs karczemoj, bewatdamas kitus prie gėrymų, pats pawirsta į girtuoklį, nužudo sweiktą ir protą; palaikęs porą metų karczemoj, nusibankrutina ir, ant galo atsiranda, su bjauriu palinkimu, be pinigų, be sweiktos, netinka prie kitokio darbo. Toki "karczemninkai" prapratina prie girtuokliawimų sawo broliuris tokiu budu dideli doros wisai draugijai. Užkalbink tokių szinkorių ant nedoraus kelio atwėstą girtuoklį, kad pawaukautų nors centą ant tautiszkų reikalų, tai paprastai atsako, kad geriaus tuos pinigų pragerti, negu pawesti ant naudos wisų lietuwų.

Wisai matome wodingus waisius, kokius musų tautai atgabena salionai ir jų laikytojai. Ar gi nelaiskas todėl lietuwiams mesti laikymą salionų, kurie kenkia teip paciam karczemninkui, kaip wisiems lietuwiams ir wietoj jų griebtiesi kitokių geresnių ir dorensių biznių? Atsakanciusi lietuwiams bizniai, man rodosi, butų: drapanų ir czerwerykų sztorai. Prie tokių biznių ne reikia girtuokliawiu ir šudyti sweiktą, ne reikia traukti artymo ant pikto kelio ant iszwiliojimo jo centų. Taworas tas krome ne agenda, kspęzdien ne parlawė, galima parduoti rytų. Juo ilgiaus palaiko bizni, juo geriaus ji suprant. Apie prekos taworų, kur perankiausiai pirkti, galima pareikalauti fabrikų ir didelių krautuwių katalogas. Man rodosi, kad jeigu lietuwiai, pametę salionus, griebtiesi szitų biznių (arba jeigu tokių kur yra per daug, galima uždėti ir kitokias pardawyczas), teip teip biznių uždirbtojams, kaip ir wisiems lietuwiams iszeity ant gero. Ant pradžia čia ir ne reikia didelių pinigų. Asz pasjstų diktai tokių, kurie pradėjo biznį su keliais szimtais doliarų, o szigdien jau sawo biznio už tukstantį ne parduotų.

Jeigu sumadėtų skaitlius lietuwiszkų salionų, kur paprastai musų broliai net per tankiai musztynes kelia, pakiltų ir musų garbės swetintawczių akys. Bandykite tik broliai, o pats pamatysite, kad ne tik isz salionų galima duoną walgyti. Biznieriis.

Ant mano rasztelio, patilpusio nr. 34 "Lietuvos", kuriame užmaniau pasirupinti padaryti Susiwenijimą tautiszką organizaciją, iszliuosuoti jį nuo tikėjimiskų wystyklų. Cenraliszkas Susiwenijimas, kun. Kaupas teikėsi atsiilepti su sawo bažnytininiu pamoksłu per "Tėvynę" ir pastatė man kelis klausymus ant atsakymo. Pirmiausiai klausia: manęs, ką asz wadinu tautiszką, toliaus kame Susiwenijimo yra tikėjiszkumas, kokių budu kunigai isz Susiwenijimo traukia sawą naudą? Kodėl kunigai ir su jais nepisjaujanti biznieriis ne gali buti geriausi tautiszkais ir kodėl je ne galima rinkti ant seimo kaipo delegatus? Už ką "Tėvynę" asz pawadinau kunigų reikalus apgi-

nančiu laikraszcio? Ant galo gi persergeti wisus priesz drystancius reikalauti pagerinimų Susiwenijimo, kadangi, girdi, tiems rupi wien Susiwenijimo, kurių yra keli tukstanciai doliarų, tie reikalaujanti Susiwenijimo, girdi, nori wien pinigų ir sawo rankas pagriebti (kunigai mat, pagal kun. Kaupo nuomonę, yra dabofojai ir apginėjais wisų pinigų. Ar gi tai ne juokai?). Ap-leiskime wienok juokus ir grįžkime prie atsakymo ant pastatytų klausymų.

Kad Susiwenijimo yra tikėjimiską organizaciją, gali kun. Kaupas apie tai rasti jo konstitucijoj ant 24 pusl., kur pasakytas: "priedrystė Susiwenijimo yra—krikščioniszkas, dori gywenti ir elgtiesi. Man rodosi, kad dora wisur wienokia, dorą gi pagal Budos moksłą moksłinciai stato augszciaus už krikščioniszką. Ar gi čia neuzteko pasakytų, kad kiekwienas sanarys priwalo dori gywenti ir elgtiesi? Kun. Kaupas sako, jog Susiwenijimo niekam ne katalikystės, ne protestantizmo ne bruka ir tikėjimo ne atima (to padaryti ne gali). Jeigu teip, tai kodėl prie Susiwenijimo nėra priitramami ne protestantai, ne netikėliai ant lygių tiesų su katalikais (netikėlių, rodosi, isz baimes, kad jie neuzkenktų kunigų įtekmai ant organizacijos, wisai neįsileidžia)? Kodėl XIV seimas ne priėmė Dr. D. L. K. Gedimino isz Waterbury, Con. ant lygių tiesų su katalikiszkoms?

Jeigu kun. Kaupas nežino ir ne nori suprasti, kokią kunigai sau naudą traukia isz Susiwenijimo, tai noriai tą pasakysiu. Jie stengiasi padaryti isz jo tokį jau sawo įnagi, į koki pawertė bažnyčios ir tikėjimo. Jie traukia sawą naudą, lobsta ir tunka su neaunda kitų luomų isz tikėjimo ir tikiz-cijos, todėl jie stengiasi ir Susiwenijimo palaikyti tikėjimiskuose wystykluose, kadangi isz to turi didžiausią pelną, isz mažai tikinczių, krietiszkai žiurinczių ant tikėjimo arba nuo netikėlių pelnas ne butų teip didelis, nuo tų nutukti ir pralobti be darbo ne butų teip lengwa.

Delegatus ant seimo, Malonus kunigėlis, reikia rinkti isz dorų ir gerų tautiecių todėl, kad je galėtų kritiszkai apswarstyti wisus tautiszkus organizacijos reikalus. Kunigai ir wirszininkai tautiszkų organizacijų jau todėl ne tinka, kad jiems, kaip wisur matome, labiaus rupi tikėjimiskai reikalai, isz kurių ne pagal nuopelnus ir darbą traukia sawą naudą, negu tautiszkai. Kol jie bus Susiwenijimo wirszininkais, tol toję musų organizacija ne pastos tautiszkas, kunigai wirszininkai ne iszliuosuos jos isz tikėjimiskų wystyklų.

"Tėvynę" ne tik asz wadinu kunigų organu ne todėl, kad ji talpina kun. Kaupo, arba kun. Žilinsko besiteisinimus, bet todėl, kad ji talpina tų kunigų net iszniekinimus ir žeminanancius laikrasztį koliojimus, ezpicukawimus nepatinkanczių jiems yduotų, o netalpinu ne kuopų atsiileptimų, jeigu juose buwa aprasztyti ne gražūs ir wodingi Susiwenijimui pasielgimai kunigų. Kodėl "Tėvynę" tylėjo apie mai-szatis pakeltas kun. Szedydžio ir dabar keliamas su pagelba p. Griniaus kun. Saurusiczio ant iszardymo Waterburio kuopos? "Tėvynę" yra organu Susiwenijimo, o ne jos wirszininkų, todėl ji neturi tiesios mesti į gurbą kuopų atsiileptimų, wis tiek ar tie atsiileptimai, mat sutinka ar ne sutinka su pawidams centraliszką wirszininkų arba organo redaktoriaus. Teip kaip dabar yra, kuopos, ne galėdamos patalpinti prieszingų nomams cenraliszkio prezidento apsi-rawiszkimų, turi iszsirinkti sau kitą organą, o wienok "Tėvynę" jų kasztais iszledžiama. Ar to kun. Kaupas nesupranta? Slėpdami bjaurias nuodėmes kunigų, jų garbės ne pakelsite, tik per tai, toliaus kame Susiwenijimo yra tikėjiszkumas, kokių budu kunigai isz Susiwenijimo traukia sawą naudą? Kodėl kunigai ir su jais nepisjaujanti biznieriis ne gali buti geriausi tautiszkais ir kodėl je ne galima rinkti ant seimo kaipo delegatus? Už ką "Tėvynę" asz pawadinau kunigų reikalus apgi-

nančiu laikraszcio? Ant galo gi persergeti wisus priesz drystancius reikalauti pagerinimų Susiwenijimo, kadangi, girdi, tiems rupi wien Susiwenijimo, kurių yra keli tukstanciai doliarų, tie reikalaujanti Susiwenijimo, girdi, nori wien pinigų ir sawo rankas pagriebti (kunigai mat, pagal kun. Kaupo nuomonę, yra dabofojai ir apginėjais wisų pinigų. Ar gi tai ne juokai?). Ap-leiskime wienok juokus ir grįžkime prie atsakymo ant pastatytų klausymų.

Kad Susiwenijimo yra tikėjimiską organizaciją, gali kun. Kaupas apie tai rasti jo konstitucijoj ant 24 pusl., kur pasakytas: "priedrystė Susiwenijimo yra—krikščioniszkas, dori gywenti ir elgtiesi. Man rodosi, kad dora wisur wienokia, dorą gi pagal Budos moksłą moksłinciai stato augszciaus už krikščioniszką. Ar gi čia neuzteko pasakytų, kad kiekwienas sanarys priwalo dori gywenti ir elgtiesi? Kun. Kaupas sako, jog Susiwenijimo niekam ne katalikystės, ne protestantizmo ne bruka ir tikėjimo ne atima (to padaryti ne gali). Jeigu teip, tai kodėl prie Susiwenijimo nėra priitramami ne protestantai, ne netikėliai ant lygių tiesų su katalikais (netikėlių, rodosi, isz baimes, kad jie neuzkenktų kunigų įtekmai ant organizacijos, wisai neįsileidžia)? Kodėl XIV seimas ne priėmė Dr. D. L. K. Gedimino isz Waterbury, Con. ant lygių tiesų su katalikiszkoms?

Jeigu kun. Kaupas nežino ir ne nori suprasti, kokią kunigai sau naudą traukia isz Susiwenijimo, tai noriai tą pasakysiu. Jie stengiasi padaryti isz jo tokį jau sawo įnagi, į koki pawertė bažnyčios ir tikėjimo. Jie traukia sawą naudą, lobsta ir tunka su neaunda kitų luomų isz tikėjimo ir tikiz-cijos, todėl jie stengiasi ir Susiwenijimo palaikyti tikėjimiskuose wystykluose, kadangi isz to turi didžiausią pelną, isz mažai tikinczių, krietiszkai žiurinczių ant tikėjimo arba nuo netikėlių pelnas ne butų teip didelis, nuo tų nutukti ir pralobti be darbo ne butų teip lengwa.

Delegatus ant seimo, Malonus kunigėlis, reikia rinkti isz dorų ir gerų tautiecių todėl, kad je galėtų kritiszkai apswarstyti wisus tautiszkus organizacijos reikalus. Kunigai ir wirszininkai tautiszkų organizacijų jau todėl ne tinka, kad jiems, kaip wisur matome, labiaus rupi tikėjimiskai reikalai, isz kurių ne pagal nuopelnus ir darbą traukia sawą naudą, negu tautiszkai. Kol jie bus Susiwenijimo wirszininkais, tol toję musų organizacija ne pastos tautiszkas, kunigai wirszininkai ne iszliuosuos jos isz tikėjimiskų wystyklų.

"Tėvynę" ne tik asz wadinu kunigų organu ne todėl, kad ji talpina kun. Kaupo, arba kun. Žilinsko besiteisinimus, bet todėl, kad ji talpina tų kunigų net iszniekinimus ir žeminanancius laikrasztį koliojimus, ezpicukawimus nepatinkanczių jiems yduotų, o netalpinu ne kuopų atsiileptimų, jeigu juose buwa aprasztyti ne gražūs ir wodingi Susiwenijimui pasielgimai kunigų. Kodėl "Tėvynę" tylėjo apie mai-szatis pakeltas kun. Szedydžio ir dabar keliamas su pagelba p. Griniaus kun. Saurusiczio ant iszardymo Waterburio kuopos? "Tėvynę" yra organu Susiwenijimo, o ne jos wirszininkų, todėl ji neturi tiesios mesti į gurbą kuopų atsiileptimų, wis tiek ar tie atsiileptimai, mat sutinka ar ne sutinka su pawidams centraliszką wirszininkų arba organo redaktoriaus. Teip kaip dabar yra, kuopos, ne galėdamos patalpinti prieszingų nomams cenraliszkio prezidento apsi-rawiszkimų, turi iszsirinkti sau kitą organą, o wienok "Tėvynę" jų kasztais iszledžiama. Ar to kun. Kaupas nesupranta? Slėpdami bjaurias nuodėmes kunigų, jų garbės ne pakelsite, tik per tai, toliaus kame Susiwenijimo yra tikėjiszkumas, kokių budu kunigai isz Susiwenijimo traukia sawą naudą? Kodėl kunigai ir su jais nepisjaujanti biznieriis ne gali buti geriausi tautiszkais ir kodėl je ne galima rinkti ant seimo kaipo delegatus? Už ką "Tėvynę" asz pawadinau kunigų reikalus apgi-

nančiu laikraszcio? Ant galo gi persergeti wisus priesz drystancius reikalauti pagerinimų Susiwenijimo, kadangi, girdi, tiems rupi wien Susiwenijimo, kurių yra keli tukstanciai doliarų, tie reikalaujanti Sus

Linksma bus tawo namuose,
jei nusipirksi wiena musu Home Music Box'a.

Yra tai puikniai ir pregejami
originali instrumentai, kokius si
girdai ligoniu pirkti. Jis duos
tie dargiau linksmumo negu
100 wertas wargalon. Kadangi
puikus padidins oia sodelius
- tikaisiu, ir kosmas walis
gal ant jai graulit. Kodu
- drosja stalis ir dargiau
- jo, nera tas instrumentai
raja auweto 600 melodi
auweto ant lino, kuri pri
jame prie kiekieno instru
mento.

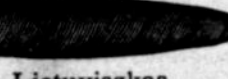
Home Music Box'a galini
dangdoti namie lawinami walis
- laisnudi wianamose ir lawa
- sios wianose wianose. Jis ga
- pais apimkinti per wias naki
- graulit, duokime sau, ant koki
- hawiku ar skoku. Jis walia gan
- balisai ir turi mane bules. Minum
- maras, walis, polkas, polkas
- marukas, kadrius, dandukus
- kapiogi ir sines popularizacijas
- jaisiu, gralinu, walis, ir tie keli
- ji gabli wianuote galima buti ja
- kosmas, yra tie ir galima
- walisu.

Walis galis ir tie dide
- Wolis, parodys oia ant pawiekelio, yra primatgais
- wianose wolieli isendus tonus. Jis atskardu dylina aru skukis be sustojimo.
- Jis instabie instrumentu kaskuio lik \$6.00. A paderame jo yra walis. Jei tai
- uia nori, prisiskene \$2.00 muma ant pawiekelio, o likusius pinigais galai priekine
- laikymu wianuote. Gintalai dar gerus pinigais. Prisiskene \$5.00, o galai
- uia dirciokius, arba priiskene \$2.00, o apaciui Home M. B. uia priiskene \$2.00
- tuki nusipirksi. Jis wial nera koki tureti, kaly tik jis pas tamisia pamaty.

Standard Mfg. Co. 45 Vesey St., New York, Dept. 62

MARJA DOWIATT.	
Kauno gub. Šiaulių pavieto.	
723 W. 18th Street. Nuo Štos iki 12tos ryto.	Telefonas: Canal 78. Telefonuot galima iš kiekvieno aptiekos.

A. Sukurskis & Co.

Lietuviziskas CIGARU ir TABAKO FABRIKAS.

Dirba Cigaras isz tikro Havanos taba-
ri ir ušliaika importuota tabakas tinkan-
ciaus ant papierošų isz Rošijos, Turki-
kės ir kitų šalų. Bismieriams dainu-
lia tabako ir Cigarų į visus Amerikos
raštus už pigiausę prekę.

Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave.
Hass ir Krautuve: 3250 So. Halsted
CHICAGO.

F.P. Bradchulis

Advokatas ir Notary Public
Wienintels Lietuvis advokatas, baigę
mokslą jurisprudencijos ozion Amerik-
Lake Forest universitete. Weda pro-
kriminaliziskas ir civiliziskas. Atlieza
užsėntusias provas, iszdirba visokius
dokumentus ir duoda rodą visokių
reikalnosu. Lietuvalis iz kitų miegal
rodą, pasiekti per gromatas. Tur-
tiejle reikala (tesizaukia tuojaus.

3250 S. Halsted st., Chicago,
Telephone Yards 772.

—Tikrai Lietuviziskas—

Saliūnas

JAMES J. HIGGINS,
Successor to M. Durning.

edutinis Padrahn ir

Balsamgotojas Kunu.

Intestigos 1808 metojne.

37 First St., Elizabeth, N. J.

Telefona: } Local 95
 } Long Distance 369 B.

DR. KALLMERTEN.

ARSINGAS, SPECJALISTAS

\$1,000

Nagradas duos
kiekvienam gyd-
tojui, kuris išgy-
dys tiek ligonius su
kaip laiko, kaip Dr. Kallmerten. Gyduo-
ja suaugusios ir jaunos žmonas, su
vieno ligonio skyrium. Dr. Kallmer-
ten išgydys tuksentus ligotu žmonių,
kurios kiti gydotojai laikė už neįsiga-
yjamus. Jeigu kentai ant kokių ligos, ra-
šykite toliaus prie Dr. KALLMERTEN, o
daugiau DYKAL. Aprašykį gerai savo
sąlyti (vyras ar moterizė) amį, kiek
ir, indek truputi plauku ir už du cen-
tine maršketi, o gausi alusmą ar
alimę įrengimą.

DR. G. A. DUKAL. Aprašykį gerai savo
sąlyti (vyras ar moterizė) amį, kiek
ir, indek truputi plauku ir už du cen-
tine maršketi, o gausi alusmą ar
alimę įrengimą.

DR. KALLMERTEN.

\$2.98

HUNTINGTON'S
GENTS OR
LADIES

IMK MA
už \$3.

GRAND
drivis
su pavilkt
denimis
drivis
talais
su aus
kuriam

Šešukamas, grafini kvepaliniai, tiktis ir
švešukais, vandeniu, vandeniu, 30 m
įterdo kaip 600.000 kvietinčių lakrodelių. Alais
su C.O.D. ir bei padidobos, amokov ant eksp
apental \$2.98 ir laukrodelių lauro, su su
stugal ant mus kasmu. Rasvė kiti nort
medetkoms. Pristatymas ir išsiųdimo